

Van hoog in de lucht ziet Webster de eindeloze woestijn onder zich voorbij schuiven, een donker koperrood in het vroege ochtendlicht, met zandheuvelds die als golven zuidwaarts rollen. Naast hem ligt Inessa ineengedoken te slapen, ondanks de turbulentie en het dronken gelal van de Russische technici aan de andere kant van het gangpad.

Onder hen, op de uitgestrekte Kazakse vlakte, maakt het zand in de verte plaats voor gras en als hij zijn gezicht tegen het raampje drukt, ziet hij het Altaigebirge oprijzen en zich naar China in het oosten uitstrekken. Hij werpt een blik op Inessa; ze is klein genoeg om zich behaaglijk te voelen in haar stugge stoel, met haar knieën opgetrokken tegen haar borst als een kind. Het is iets zeldzaams om haar bewegingloos en zwijgend mee te maken.

Ze opent heel even haar ogen, strijkt een lok zwart haar weg van haar voorhoofd en slaapt weer verder. Webster probeert zijn pijnlijke benen die klem zitten tegen de stoel voor hem te verplaatsen. Een vijf uur durende nachtvlucht vanuit Moskou. Dit zou hij voor niemand anders over hebben gehad.

Öskemen maakt nu deel uit van Kazachstan, maar haar Russische verleden is nog merkbaar: brede snelwegen geflankeerd door dicht opeen geplante populieren, grote sovjethuizenblokken op schrale grond, grote, indrukwekkende gebouwen en kerken met gouden koepels. Het is warm in de stad onder de wazige zon en de wind blaast met kracht over de vlakte en doet de bomen langs de weg doorbuigen.

De fabriek bevindt zich op negentig kilometer afstand, voorbij de lage bergketen. Terwijl Webster de auto bestuurt, fulmineert Inessa tegen de eigenaren van de fabriek, een groep Russen die hun personeel uitbuiten, de overheid bestelen en het best lijken te vinden dat alles wat zij bezitten een langzame dood sterft. Hij heeft het allemaal vaker gehoord en haar artikelen gelezen, maar hij hoort haar welwillend opnieuw aan.

Als ze over een kronkelweg rijden en het gebergte achter zich laten, zien ze dikke grijze wolken hangen boven de weidse vallei waarin de fabriek staat. Het beetje gras langs de weg is geel; jonge bomen die daar onlangs geplant zijn, leunen lusteloos tegen hun steunpalen; de velden in de omgeving liggen braak. De lucht, die frisser was in de bergen, is warm en zwaar. Een kilometer of drie verderop, boven de povere, lage stad, kringelen zwarte rookwolken omhoog uit tientallen schoorstenen.

De stad is een soort kazerne voor de fabriek. In de monotone flatgebouwen wonen twintigduizend mensen, die hun levensmiddelen kopen in twee supermarkten en les krijgen in drie scholen. Er is een winkelstraat, een politiebureau en een saai park.

In het ziekenhuis spreken ze met artsen die broze botten en longontstekingen behandelen bij kinderen die nooit glimlachen en die, als zij spreken, hun hand voor hun mond houden, en bij arbeiders van in de dertig die de lichamen van oude mannen hebben. In het dal worden geen gewassen verbouwd. Tientallen jaren lang is afval gestort in een open put en zijn chemicaliën ongehinderd in het grondwater gesijpeld. De nieuwe eigenaren zijn vijf jaar geleden gearriveerd en hebben niets ondernomen.

Niemand van het bedrijf wil met hen praten en ze staan een poosje in de hitte vruchteloos te redetwisten met een bewaker in zijn hokje bij de poort. Achter hem lijkt de fabriek de stad te intimideren. In twaalf enorme blokachtige hallen staan de ovens en uit elk daarvan rijzen roodwit gestreepte schoorstenen dertig meter omhoog. Webster maakt foto's en probeert de massaliteit ervan vast te leggen; om aan de andere kant van het terrein te komen moet je een kwartier lopen. Er komen twee politieagenten, zwetend in hun militaire uniformen en onder hun hoge petten, die hen sommeren door te lopen. Inessa verzet zich, maar het is duidelijk dat ze beter kunnen vertrekken. Ze hebben voldoende.

De zon staat laag aan de hemel en gaat vroeg onder achter de zwarte bergrug. Het is donker tegen de tijd dat ze in Öskemen aankomen. Tijdens het avondeten is Inessa kwader dan hij haar ooit heeft gezien. Ze laat hem beloven dat ze dit onrecht, de mishandeling van deze mensen, zullen bestrijden.

Webster slaapt onrustig in het schone, harde bed van het hotel. Een uur voordat de zon opkomt, hoort hij, half bij bewustzijn, hoe er een sleutel in het slot wordt gestoken en terwijl hij de dekens terugslaat gaat de

neonverlichting aan. Twee politiemannen in uniform duwen iemand van het hotelpersoneel opzij en komen de kamer binnen. De een buigt zich over Webster heen waardoor zijn pet het licht tegenhoudt en zegt hem op bedaarde toon in het Russisch dat hij in zijn bed moet blijven; de ander doorzoekt de kamer, trekt laden open en gooit een tas leeg op de grond. Webster probeert, met knipperende ogen, op te staan, maar de eerste politiemann belet hem dat. Zijn collega trekt in drie lange halen de film uit Websters fototoestel en begint zijn aantekeningen door te nemen.

Webster probeert zijn notitieboek te pakken te krijgen maar wordt achterwaarts terug op het bed geduwd. Voordat de politieagenten de deur achter zich sluiten, bevelen ze hem met de eerstvolgende vlucht het land te verlaten.

Zijn fototoestel ligt opengeklapt op de ladekast en verspreid over de grond liggen zijn kleren van de avond tevoren.

Hij rent naar de etage boven de zijne en snelt op blote voeten met drie treden tegelijk de betegelde trap op. Hij wil zijn woede met iemand delen. De deur van Inessa's kamer staat open en met een steek van angst in zijn hart kijkt hij naar binnen. Ze is verdwenen.

De nachtportier zit in zijn kantoor in een leunstoel en kijkt televisie met het geluid heel zacht. Zijn voorhoofd is gefronst en wanneer Webster hem vraagt waar het politiebureau is weigert hij hem aan te kijken.

Hij rent de hele weg, waarbij de twee tassen op zijn rug wild heen en weer slingeren. Hij hijgt. Het is inmiddels zes uur en een effen grijsblauwe lucht wekt de stad. Auto's rijden voorbij, maar hij ziet niemand. Bij de balie vertelt hij, buiten adem en woedend, dat hij een journalist is en als ze zijn vriendin niet onmiddellijk vrijlaten zal hij de Britse ambassade en elke krant die hij kent bellen. De politiemann kijkt hem een ogenblik onverschillig aan, haalt er een collega bij en samen arresteren ze hem.

Zijn cel heeft grijs geschilderde muren, geen ramen en twee kale houten planken die als bedden fungeren; hij mag van geluk spreken dat hij alleen is. Met zijn hoofd in zijn handen zit hij onder het enkele, kale lichtpeertje, waarvan het licht elke vlek en barst in de vochtige betonnen vloer beschijnt. Het is voor hem niet de eerste keer dat hij zich op zo'n plek bevindt en voor Inessa is het schering en inslag; maar een vreemde be-

klemmende angst maakt zich van hem meester en hij wil haar zien, haar geruststellen en zeggen dat ze spoedig wel zullen worden vrijgelaten. De stilte wordt af en toe doorbroken door een geluid: een schreeuw, wild gezang, een metalen deur die dichtslaat. Om de tijd te doden rookt hij en begint hij in gedachten zijn verhaal op te schrijven.

Niemand komt om hem te ondervragen en hij vraagt zich af hoe lang dit gaat duren. Tegen het midden van de dag hoort hij celdeuren die worden geopend en weer gesloten en hij verwacht dat er iets gaat gebeuren, maar het is alleen maar een bewaker die eten rondbrengt. Terwijl hij een beetje met zijn eten speelt, hoort hij stemmen die elkaar overschreeuwen in het Kazaks, bevelen die worden geroepen en zware laarzen die voorbijrennen. Er komt geen einde aan de verwarring. Zijn deur gaat opnieuw open en twee agenten leiden hem weg, aan weerskanten van hem een, en ze weigeren antwoord te geven op zijn vragen. Als ze de gang in lopen, kijkt hij achterom en ziet drie agenten in de deuropening van een cel staan. Een van hen, zijn brede borst behangen met rissen medailles, staat met zijn armen over elkaar enigszins terzijde. Voor hem op de grond ligt een brancard.

Webster wringt zijn arm los uit de greep van de politieman en roept Inessa's naam, terwijl de angst hem naar de keel grijpt. Als ze hem opnieuw hebben vastgegrepen en hem wegvoeren, gaat hij als een razende tekeer, maar ze sleuren hem, zijn benen over de grond slepend, met zich mee. Dan schalt er een luide kreet die door de muren wordt weerkaatst en de mannen die hem vasthouden staan stil en keren zich om. De officier met de medailles wenkt hen één keer. Langzaam brengen ze Webster terug door de gang tot hij bij de cel is aangekomen.

Binnen drukken twee agenten een gevangene met zijn gezicht tegen de muur, terwijl ze zijn arm op zijn rug hebben gedraaid. Hij draagt een smerig en met bloed besmeurd wit overhemd. Op de grond ligt Inessa op haar rug, één knie gebogen, starend naar de muur. Haar spijkerbroek is doorweekt en donkergekleurd, haar T-shirt is karmozijnrood. Haar nek is gespannen en dwars eroverheen, alsof hij met een dikke penseel is geschilderd, loopt één enkele grillige lijn bloed.

Webster schreeuwt het uit en probeert zich los te rukken. Sterke handen beletten hem dat.

Hij zit, met zijn handen geboeid, zich nog steeds verzettend, zijn hoofd vol kabaal, achter in een politiebusje. Als ze over de omhooglopende

weg de stad verlaten, kan hij door de getraliede ramen niets anders meer zien dan een strakke hemel.

Na twee uur stopt de politiebus. De motor draait nog en hij hoort geroep in het Russisch. De achterportieren gaan open, de kooi wordt ontgrendeld en gehurkt schuifelt hij naar buiten, zijn ogen tot spleetjes geknepen in het plotselinge, schelle licht. Een van de politiemannen maakt, met afgewende blik, de handboeien los en geeft hem zijn twee tassen. Het busje keert in het stof en rijdt weg.

Soldaten met machinegeweren kijken hem aan. Dit is de grens. Hij is terug in Rusland.

Lock lag op zijn rug en liet de hitte zijn lichaam afspeuren naar plekken om op in te branden. Er stond geen zuchtje wind en tegen zijn gesloten oogleden gloeide de zon rood. Nu en dan probeerde een sluimerende ongerustheid zich van hem meester te maken, maar die sloeg hij van zich af: hij was niet in Moskou en dat was voldoende. Een poosje voelde hij zijn hele lichaam geelbruin gloeien en was er een lichtheid in zijn borst. Hier voelde hij zich wel een heel stuk beter.

Om hem heen lagen mensen uitgestrekt op strandstoelen. Een serveester liep met zachte, kordate pasjes in het zand voorbij. Flarden van gesprekken bereikten zijn oor en fluisterden hem in slaap; dan luid en doordringend één kant van een telefoongesprek – in het Russisch uiteraard, dat was te verwachten. Hij ving maar een enkel woord op, maar herkende de toon: gezaghebbend, verwachtingsvol. Hij opende zijn ogen en vroeg zich af of hij nog een drankje zou nemen. Heel even staarde hij, zich koesterend in de warmte, omhoog naar de strakblauwe hemel, toen richtte hij zich op een elleboog op en kromp ineen van de pijn in zijn rug. Die vervloekte rug van hem.

Oksana lag naast hem, op nauwelijks een meter afstand, op haar buik, met een pas gebruinde huid. Haar gezicht lag naar hem toe, maar haar ogen waren gesloten en hij kon niet bepalen of ze sliep. Hij keek omlaag naar zijn eigen lijf. Zijn huid was bleek. Hij had al drie dagen in de zon gelegen maar hij zag nog steeds grauw.

Die ochtend had de pijn in zijn rug hem in alle vroegte wakker gemaakt en hij had Oksana laten slapen, terwijl hij een stuk ging hardlopen. Hij kleepte zich in de badkamer aan om haar niet wakker te maken. Zijn shirt zat strak om zijn lijf en de hardloopschoenen voelden vreemd aan. Vlak voor zonsopgang was Monte Carlo koel en vredig, omgeven door een diepblauwe hemel die oplichtte aan de randen, en Lock was, aanvankelijk moeizaam en daarna met toenemende souplesse langs de jachthaven over een kustpad in oostelijke richting gejojgd. Zijn rug deed

geen pijn meer en hij rende, gelijkmatiger ademend, terwijl hij de olieachtige lucht van Moskou vervloekte en genoot van de wereld die uit het schemerlicht opdoemde. En toen hield het pad plotseling op, omdat Monaco daar eenvoudigweg ophield. Buiten adem bleef Lock stilstaan, boog zich voorover met zijn handen op zijn knieën en voelde zijn lichaam langzaam pulseren, terwijl zijn hart bonsde in zijn keel.

Morgen zou hij weer gaan, zijn tempo beter in de gaten houden en misschien een langere route kiezen. Maar nu wilde hij iets drinken. Hij gebaarde naar de serveerster dat hij nog eens hetzelfde wilde en na een minuut keerde ze terug met een whisky-soda. Hij ging rechtop zitten en dronk. Zijn vaders lijfdrankje. Wat zou hij hebben gemopperd op het geschaafde ijs en het smalle, breekbare glas, trouwens ook op Monaco zelf. Vakantie had voor hem wandelen door het Harzgebergte of zeilen op het IJsselmeer betekend. Waarbij Lock en zijn zus dienstdeden als onvrijwillige bemanning. Activiteit was de ene constante, de andere was een primusbrander in een aluminium behuizing, waarin hij paarse brandspiritus brandde die hij bewaarde in oude waterflessen. Daarop bakte Everhart Lock met onvermoeibare geestdrift bonen met eieren en spek, omdat hij niet wilde dat Locks moeder op haar vakantie ook maar enig werk verzette. Hij was een grote, ernstige man die voortdurend in de weer was en die een voorkeur had voor de wildernis, waar weinig mensen woonden en waar volop frisse lucht was. Steden waren om in te werken. Godallemachtig, wat zou hij de pest in hebben gehad als hij geld had moeten uitgeven om met de rijken in een strandtent te zitten (waar hij, dacht Lock verbolgen, de ober ook nog eens twee briefjes van vijftig euro moest toestoppen om een fatsoenlijk plekje aan zee te krijgen) en de hele dag in de zon te liggen, omringd door jachten en auto-showrooms en betonnen flatgebouwen, om uitsluitend in restaurants te eten – om als een gevangene in die kleine, vermogende enclave klem te zitten tussen de bergen en de zee. Maar Lock had het hier uitstekend naar zijn zin. Dit was zijn plek, een deel van zijn leven. Het leven was comfortabel, beheersbaar, evenwichtig.

Hij was er bijna vijftien jaar geleden voor het eerst gekomen om *Maitre* Cricenti te ontmoeten en een bedrijf op te richten voor Malin, het eerste van wat er inmiddels honderden moesten zijn. Cricenti was een klein mannetje van nauwelijks een meter vijftig, maar als een ware Monegask bezat hij een waardigheid die hem iets klassieks en onaantastbaars gaf. In zijn kantoor hingen negentiende-eeuwse prenten van het paleis en por-

tretten van prins Rainier en prins Albert; in elke hoek stond een vlag aan een stok. Hij had Lock, zonder het met zoveel woorden te zeggen, op het hart gedrukt dat hij, door voor Monaco te kiezen, zijn bedrijf in oprichting de glorie van een zevenhonderdjarige traditie van verheven en onbarmhartige onafhankelijkheid verleende, die het zou onderscheiden van het gedoe van belastingen en overheidsbemoeyenis. Dit was geen ordinair Caribisch eiland, waar de gewetenlozen hun rijkdom verstopten; nee, dit was een glorieuze relikwie uit een nog niet eens zo lang voorbije tijd toen piepkleine, kleurrijke koninkrijken grote naties in aantal overtroffen en koningen konden beslissen hoe de dingen gedaan behoorden te worden. Hier zou je bezit veilig en je geweten zuiver zijn.

Lock had genoten van het verkooppraatje, maakte zichzelf wijs dat hij nergens was ingetrapt en ging akkoord. Dat was de geboorte van Spirecrest Holdings SA, een stereotiepe firma met een nietszeggende naam die Cricenti gewoon uit zijn goed gevulde voorraadkast had geplukt en aan Lock had gepresenteerd ter tekening en betaling. Lock kwam er al snel achter dat de Monegaskische *société anonyme* een administratie met zich meebracht die de povere belastingvoordelen min of meer opslokte, en het duurde niet lang voor hij naar elders ging om zijn bedrijven te vestigen. Van de langdurige, hechte relatie met *Maitre* Cricenti, waarop hij had gehoopt, was nooit iets terechtgekomen. Maar hij had altijd een voorliefde behouden voor deze plaats en haar ordelijke, bedwelmende fictie.

‘Richard?’

Hij keek naar Oksana. Haar stem klonk laag en slaperig.

‘Ach, daar ben je,’ zei hij. ‘Ik dacht dat ik je kwijt was. Wil je iets drinken?’

‘Hoe laat is het?’

‘Vijf uur.’

Ze ademde diep, een halve geeuw. ‘Ik wilde niet slapen.’ Hier spraken ze Engels, in Moskou voornamelijk Russisch.

Lock keek opnieuw naar haar. Dat deed hij de laatste tijd vaak, naar Oksana kijken. Ze deed hem versteld staan – niet omdat ze met hem samen was, dat begreep hij wel, maar vanwege haar smetteloze schoonheid. Soms putte hij er zelfvertrouwen uit; vaker leek haar schoonheid de spot te drijven met zijn ouder wordende lichaam en de altijd aanwezige compromissen van zijn leven. Ze was geboren in Almaty, in de kom van het Tien Shangebergte, aan de rand van een immense rode woestijn,



en Lock vroeg zich af of dat de reden was dat haar schoonheid hem altijd weer verraste. Normaliter zou ze voor hem veel te hoog gegrepen zijn.

‘Wat gaan we vanavond doen, Richard?’ vroeg ze, hem nu aankijkend.

‘Wat je maar wilt. Waar heb je zin in?’

‘Het Sass-restaurant vind ik wel leuk. Kunnen we daar gaan eten? En dan naar het Casino. Jimmy’z vind ik niks.’

Gelijk had ze. Waar Lock zo van hield bij Oksana – als hij zichzelf zou hebben toegestaan van haar te houden – was dat ze precies wist wat ze van hem en zijn geld verlangde, en daartoe hoorde niet dansen met honderden rimpelige mannen en hun mooie vriendinnetjes in een nachtclub die belachelijk genoeg – om niet te zeggen beschamend genoeg – zijn naam spelde met een Z. Jimmy’z. Een paar jaar tevoren zou Lock zich er misschien nog op hebben verheugd om een avondje te kijken en bekeken te worden, maar nu niet meer. De tent zat vol met mannen van in de zestig, in de zeventig zelfs, die duidelijk nooit twijfelden aan hun voorkomen of hun charmes – maar zij, mijmerde Lock, waren de echte rijken, en een ander soort mensen.

‘Ik vraag het hotel wel even of ze willen reserveren. Wil je nu nog iets? Een borrel?’

‘Ik ga mijn voorkant doen.’ Oksana draaide zich met zo min mogelijk bewegingen om en sloot haar ogen. Lock pakte zijn telefoon, een van de drie mobieltjes die naast hem lagen, belde het hotel en sprak met de receptionist. Toen ging hij achteroverzitten, nam een slokje en keek naar een jetski die door de baai slalomde.

Plotseling begon een van zijn andere telefoons zachtjes te trillen. Hij keek ernaar en herkende het nummer, een Frans mobieltje. Hij liet het ding nog even hulpeloos gonzen, sloot toen even berustend zijn ogen en nam op.

‘Hallo,’ zei hij in het Russisch. *Allo*. Het klonk vreemd op het strand, in de zon.

‘Hallo, Richard.’ Die lage, hese stem. ‘Ik heb je hier nodig vanavond. Kom alsjeblieft meteen hiernaartoe.’

‘Natuurlijk.’ Hij verbrak de verbinding en zuchtte. Hij was nog niet klaar om terug te keren naar die wereld.

‘Lieverd?’ Lock wist nooit of hij haar ‘lieverd’ of ‘schat’ moest noemen. Zijn vrouw had hij in de loop der tijd met allebei aangesproken, maar geen van beide woorden leek te passen bij Oksana die, hoewel ze wist

wat hij ging zeggen, niet reageerde. ‘Ik moet weg voor een paar uurtjes. Sorry.’

‘Voor hoe lang?’

‘Dat weet ik nooit van tevoren. Ik bel je wel als ik het weet.’

Hij graaide zijn telefoons en zijn portefeuille bij elkaar, stond op en boog zich naar haar toe. Ze wendde haar hoofd een klein beetje af en hij kustte haar op de zijkant van haar mond. ‘Neem maar wat je wilt. Op mijn kosten.’ Hij richtte zich stijfjes op, pakte zijn witte linnen overhemd van de rugleuning van zijn strandstoel en liep weg.

Hij had de helikopter naar Nice kunnen nemen en vandaar met een taxi kunnen reizen – inwoners van Monaco deden dat graag – maar hij had niet veel op met helikopters. Nooit gehad ook. Tegen vliegtuigen had hij niets: vliegtuigen hadden vleugels en leken een beetje op vogels en vogels konden vliegen en landen. Vliegtuigen hadden een precedent. Maar niets in de natuur leek op een helikopter, hoogstens de zaadjes van de esdoorn, als ze langzaam maar onvermijdelijk op de grond dwarrelen. Er was nog een reden dat hij ze meed, of die meer door bijgeloof of meer door de praktijk werd ingegeven kon hij niet zeggen, maar het was net alsof zijn soort mensen veel vaker omkwam bij helikopterongelukken dan gemiddeld.

Daarom zat hij nu achter in een Mercedes, gedoucht en in een bruin linnen pak, op de kronkelige weg tussen Monaco en Nice, en reed hij met grote snelheid door tunnels en tussen bergen door. Hij merkte dat hij zich weer zorgen begon te maken. Malin zou hem niet voor iets onbenulligs laten opdraven. Lock had zo lang als hij werkzaam was rekening gehouden met een inval van de politie, maar de gedachte daaraan had hem toch altijd angst aangejaagd en deed dat nog steeds. Liegen maakte onlosmakelijk deel uit van zijn werk, maar hij loog in afzondering, zoals een schrijver, niet van aangezicht tot aangezicht, zoals een handelsreiziger. De afgelopen vijftien jaar had hij een ingewikkeld web geweven van gesloten bv’s en open bv’s met *Limited Liability Companies* en *Limited Liability Partnerships*, met *Sociétés Anonymes* en *Sociétés Anonymes à Responsabilité Limitée*, met *Liechtenstein Anstalts* en Zwitserse *Stiftungs* en Oostenrijkse *Privatstiftungs* met alle mogelijke acroniemen in alle mogelijke buitenlandse schuiloorden. Hij was trots op zijn werk, ook al had hij zo zijn reserves. Aan de muur van zijn kantoor in Moskou hing een groot wit bord waarop de steeds veranderende structuur van

zijn netwerk, zoals hij het noemde, in kaart was gebracht. Het was net een technische tekening, onbevattelijk mysterieus: het bord was bezaaid met centra en verbindinglijnen en clusters, die veranderden en toenamen naarmate Malins organisatie groeide. Lock kende het helemaal uit zijn hoofd. Hij kende elke maatschappij, elke bankrekening, elke bedrijfsdirecteur; hij kende de registratievereisten van gebied tot gebied; hij wist wanneer geld ergens moest worden weggesluisd en ergens anders moest worden ingepompt. Hij wist ook dat het goed in elkaar zat; het was zo solide als het maar zijn kon. Maar om het tegenover iemand anders te rechtvaardigen, om het als vaststaand feit te verdedigen – of hij dát zou kunnen wist hij niet zeker.

Hij vermande zich. Misschien had dit niets met een onderzoek te maken. Misschien had het iets met de politiek in Moskou te maken: een heimelijk edict van het Kremlin, een concurrent die zijn oog had laten vallen op een van Malins bezittingen. Maar in Moskou gebeurde er nooit iets in augustus. Misschien was het wel zoiets onschuldigs als een nieuwe aankoop. Misschien voelde Malin zich gewoon eenzaam. Lock glimlachte en keek uit het raam naar het weidse landschap van de Côte d'Azur, majestueus, warm, overbevolkt. Wat het nieuws ook mocht zijn, hij moest doen alsof het hem niet raakte.

Voorbij Nice kwam het verkeer vast te staan. Zoveel Nederlandse nummerborden. Namen Hollanders nooit een vliegtuig?

Bij Antibes werd het wat rustiger op de weg en spoedig waren ze in Cannes, waar de auto naar het zuiden afsloeg in de richting van Théoule-sur-Mer. Roodbruine toppen rezen grillig en primitief op boven de kustweg. Malin, die altijd leek te weten op wat voor grond hij zich bevond, had hem ooit eens verteld dat het Esterel-gebergte zijn kleur dankte aan purpersteen, een steensoort waar de Romeinen en de Grieken dol op waren. Wat zagen die bergen er oud, weerbarstig en onvermurwbaar, alle beschaving weerstrevend uit, en wat vormden ze een schril contrast met de keurige villa's die langs de weg stonden.

Tegen de tijd dat ze Malins landgoed bereikten, hadden ze Théoule en de meeste villa's achter zich gelaten. Malin had zijn eigen *Cap*, een kleine landtong die aan de noordkant werd begrenst door een tweeënhalve meter hoge muur die haar volledig scheidde van het vasteland. Hij had dit huis gekozen omdat het gemakkelijk te beveiligen was: aan de overige drie kanten bevonden zich terrastuinen die eindigden bij rode klippen die zich loodrecht omlaag tot in de zee uitstrekten. Aan die na-

tuurlijke verdedigingswerken had hij bewakers (gewapende Russen, niemand van de plaatselijke bevolking) toegevoegd die dag en nacht langs de grenzen van het terrein patrouilleerden. Aan de westkant van de kaap leidde een steil pad naar een klein zandstrand. Toen het huis in de jaren twintig was gebouwd, hadden er ongetwijfeld jachten voor anker gelegen in de kleine baai en waren gasten vanuit Cannes en La Napoule hierheen komen zeilen voor een dinertje. Nu stonden daar permanent twee bewakers gestationeerd en waren gasten, van welke soort dan ook, zeldzaam.

De auto hield stil bij het poorthuis. Lock deed zijn raampje omlaag en liet zijn gezicht zien; de poort ging open.

Op de oprit stond nog een Mercedes geparkeerd, met de chauffeur slapend achter het stuur. Lock herkende de auto niet. Hij bedankte zijn eigen chauffeur, zei hem in gebrekkig Frans dat hij wel een uur of meer weg zou blijven en liep tussen de twee bewakers bij de deur door het huis binnen.

Iedere keer raakte hij weer onder de indruk van de overbodige *élégance* van het huis. Naar maatstaven van de Riviéra was het betrekkelijk klein, laag en wit, hier en daar met een sprankje art deco, en wekte het de algemene indruk klaar te staan om elk moment weg te zeilen over de zee waar het bovenuit torende. De achterzijde van het huis werd overschaduwed door grote eiken en dennen; de voorzijde keek uit op een in eenvoudige terrassen opgedeeld gazon dat doorliep tot aan de rand van de klippen en dat door bomen werd omzoomd; op de begane grond kwamen alle kamers via enorme openslaande deuren uit op de tuin, waar een fontein zacht klaterde. Licht stroomde overal naar binnen, maar zelfs in hartje zomer was het koel in huis. Op vijftig meter afstand bevond zich een kleine kapel die nu buiten gebruik was. Lock had altijd het gevoel gehad dat hij daar nog eens een bezoek aan moest brengen, maar het was er nooit van gekomen.

De eetkamer werd gebruikt om te vergaderen. Malin zat aan de eettafel, achterovergeleund op zijn stoel, zijn dikke armen gevouwen voor zijn borst. Hij droeg een wit overhemd met korte mouwen en een open kraag en tegen het wit tekende zijn huid zich vaalgeel af. Hij was groot en massief, als een Russische worstelaar met pensioen. Ondoorgrondelijk, dacht Lock: daar komt niets doorheen, in geen enkele richting. Zijn brede gezicht was vlezig en zou bij een andere man, met zijn kaken en

zijn kaalheid en zijn onderkin, iets joviaals hebben gehad, maar zijn ogen overstemden alles. Ze waren donkerbruin en somber, nieuwsgierig noch passief. Malin leek nooit met zijn ogen te knippen maar staren deed hij evenmin. Lock voelde zich nog steeds slecht op zijn gemak als hij hem recht aankeek. Zoals nu.

‘Goedenavond, Richard. Het spijt me dat ik je vakantie moet onderbreken.’ Malin sprak Engels met een zwaar accent, zijn stem laag en welkend. Lock knikte alleen maar, uit ervaring wetende dat het bij deze ene beleefdheidsfrase zou blijven. ‘Telefoons, alsjeblieft.’ Lock pakte zijn drie mobieltjes uit verschillende zakken, verwijderde van alle drie de achterkant en legde de onderdelen op een dressoir dat tegen de muur stond en waarop al twee telefoons lagen, eveneens in losse onderdelen.

‘Je kent meneer Kesler.’ Malin maakte een gebaar naar de oudste van de twee mannen die aan de andere kant van de tafel zaten.

‘Natuurlijk. Hoe gaat het, Skip?’

‘Prima, dank je, Richard. Je ziet er goed uit. Dit is Lawrence Griffin, een van onze zakenrelaties.’

Lock schudde beide mannen de hand. ‘Skip’ was eigenlijk Donald, maar hij werd liever Skip genoemd; dat suggereerde een speelsheid die niet strookte met de rest van zijn persoonlijkheid. Hij was een jurist, gespecialiseerd in procesrecht, en Lock schrok toen hij hem daar zag: dat betekende dat het een ernstige kwestie was die ze wilden bespreken, wat hij al had gevreesd, want Kesler was er niet de man naar om, zonder dringende reden, de Atlantische Oceaan over te vliegen en het geld van zijn cliënt te verspillen. Alles aan hem duidde op discipline. De jongste van de twee mannen, Griffin, had een notitieboekje tevoorschijn gehaald en zat al te schrijven. Ze droegen allebei een pak; ze maakten allebei een verhitte en enigszins groezelige indruk, alsof ze dezelfde dag waren komen overvliegen en nog geen tijd hadden gehad om zich om te kleden.

Lock ging in zijn eentje aan het hoofd van de tafel zitten. Malin keerde zich naar hem toe om hem aan te kijken.

‘Tourna maakt weer stampij. Hij is nog steeds verontwaardigd.’

‘Gaat dit om Tourna? Jezus, die man maakt altijd vreselijke stampij. Kunnen we niet gewoon blijven doen alsof hij lucht is?’ Tourna was bevestigend geïnteresseerd in augustus waard.

‘Meneer Kesler vindt van niet. Meneer Kesler.’

‘Dank je, Konstantin. Richard, meneer Tourna dient morgen, maan-

dag dus, in New York een aanklacht in en beroept zich op de relevante clausules in zijn contract om in Parijs de voorbereidingen voor arbitrage te beginnen. In de aanklacht in New York wordt aangevoerd dat we onze verplichtingen tegenover Orion Trading aangaande de verkoop van Marchmont niet zijn nagekomen. Om precies te zijn houdt het in dat Orion een lege bv heeft verkocht en Faringdon de bezittingen heeft ingepikt. De data voor de hoorzittingen in New York zijn nog niet vastgesteld, maar we worden in november in Parijs verwacht.’ Kesler formuleerde altijd strak en precies, op staccato toon met een licht zuidelijk accent, om alle punten te benadrukken. Lock vroeg zich af of hij zijn tekst had geparpeteerd.

‘God, wat een idioot is het toch,’ zei Lock. ‘Wat wil hij daarmee bereiken?’ Niemand zei iets. Lock zag dat Keslers horloge nog de tijd in Washington aanwees. ‘Gaan we de uitdaging aan of schikken we?’

‘Als de vraag of we wel of niet onze contractuele verplichtingen zijn nagekomen onze enige zorg zou zijn, ja, dan konden we procederen of schikken – we zouden een boete kunnen betalen en dan zou het probleem daarmee wellicht uit de wereld zijn.’ Keslers pak was donkerblauw, van dunne wol met een krijtstreep, met een Europese snit. ‘Maar deze keer heeft meneer Tourna besloten er iets pikants aan toe te voegen. Hij beweert dat Faringdon – en jij – deel uitmaken van een criminele organisatie. Om precies te zijn, hij beweert dat Faringdon geen eigendom is van haar aandeelhouders, maar van meneer Malin, en dat het, zoals hij het formuleert, de spil is in een mondiale witwasoperatie. Hij zegt dat de schade die dat hem heeft berokkend een miljard dollar bedraagt.’

‘Een miljard? Waar haalt hij dat vandaan?’ Nu begreep Lock waarom hij en Kesler hier waren. ‘Wie heeft hij in de arm genomen?’

‘Hansons. Lionel Greene. Ik heb gehoord dat hij heel goed is.’ Kesler keek Lock over de rand van zijn bril aan, wachtte nog even, maar er volgde niets meer. ‘Dat schept allerlei problemen. We kunnen niet schikken, want de aanklacht is openbaar en door te schikken zouden we schuld bekennen. En we kunnen erop vertrouwen dat iedereen hier binnenkort van op de hoogte zal zijn, want Tourna is nooit discreet, zelfs als het in zijn belang is om dat wel te zijn. En dat is hier niet het geval.’

Lock voelde een last op zijn borst drukken, een lang gekoesterde vrees. ‘Weten we wat hij weet?’

‘Nee. De aanklacht is niet gedetailleerd.’

‘Hij zit te vissen.’

‘Dat geloof ik niet.’ Kesler keek van Lock naar Malin.

‘Waar is hij dan mee bezig?’ vroeg Lock. ‘Het lijkt gekkenwerk. Waarom zou hij iets beweren wat hij niet kan bewijzen? En er vervolgens voor zorgen dat we niet kunnen schikken?’

Opnieuw keek Kesler hen beurtelings aan. Malin maakte een lichte beweging met zijn hoofd en Kesler vervolgde zijn verhaal.

‘Waarom hij er niets voor voelt om te schikken? Ik vermoed omdat meneer Tourna de pest in heeft, en als meneer Tourna de pest in heeft, dan kropt hij dat niet op. Voor die Griek is wraak een gerecht dat het beste betrekkelijk warm kan worden geserveerd.’ Kesler wachtte even, duidelijk tevreden over zijn eigen formulering. ‘Ik denk dat hij dit doet – en we moeten *aannemen* dat hij het doet – omdat hij meneer Malin schade toe wil brengen. Inmiddels kunnen we ervan uitgaan dat hij onderzoekers en pr en god mag weten wie nog meer heeft ingehuurd om er een geweldige show van te maken. Als hij vindt dat de tijd daarvoor rijp is.’

Keslers ondergeschikte zat voortdurend aantekeningen te maken. Lock keek even naar hem en vroeg zich af wat hij in hemelsnaam nu al allemaal te schrijven had. De zon stond laag en achter Malin, waardoor diens gezicht in schaduwen was gehuld.

‘Luister,’ zei Lock, ‘als hij iets kon bewijzen zou hij ons daar op eigen houtje mee chanteren. Dat is zijn stiel. Wat betekent dat er geen bewijzen zijn.’

‘Misschien niet,’ zei Kesler, ‘maar het wordt heel lastig om dat aan te tonen. Ik ben hier nu omdat we onmiddellijk aan het werk moeten. Parijs heeft de hoogste prioriteit. Ik zal opereren vanuit Brysons kantoor in Londen om jou de reis naar Washington en mij de reis naar Moskou te besparen.’

‘Wacht eens even.’ Lock leek enigszins in verwarring gebracht. ‘Waarom zou er überhaupt van arbitrage sprake zijn? Als hij stennis wil maken, waarom klaagt hij ons dan niet gewoon in New York aan?’

‘Dat is de interessantste vraag,’ zei Kesler. ‘Ik weet het niet. Daar heb ik gewoon geen idee van. Maar ik denk dat New York wel eens van ondergeschikt belang zou kunnen zijn. Een rechtszaak daar zou een hoop heisa genereren, maar ik vermoed dat hij jou een hoop ellende wil bezorgen en je toch nog een mogelijkheid wil laten behouden om te schikken – misschien ben je bereid te schikken als hij de klacht volledig laat

vallen. Of misschien wil hij jou in het getuigenbankje zien. In New York kunnen we dat vermoedelijk wel vermijden, maar in Parijs niet. Je zult je eigen arbitrage moeten bijwonen.'

Lock voelde de pijn onder aan zijn rug. Dit was het moment waarop hij Malin zou moeten tonen dat hij er alle vertrouwen in had en vol vechtlust was, maar zijn lichaam verried angst.

'Kunnen wij hem eerst nog een hak zetten?'

'Vuur met vuur bestrijden, bedoel je? Wellicht. Ik heb volgende week in Londen een vergadering met de investeerders. Misschien is er iets wat meneer Tourna liever geheimhoudt. Maar aan zijn reputatie valt weinig te verpesten. Die stelt al niets voor.' Kesler grinnikte ergerlijk.

Malin stond op, bedankte Kesler en vroeg Lock hem naar buiten te vergezellen. Terwijl ze over het gazon voor het huis wandelden, voelde Lock het gras onder zijn voeten veren. Tussen de cipressen door zag hij de baaien en landtongen die in de verte bij elkaar kwamen en het donkerrood van de klippen in de schaduw. Zijn schone overhemd plakte alweer vochtig en koel tegen zijn rug. Hij en Malin deden een paar stappen omlaag naar een zwembad, waarvan het hemelsblauwe water voortdurend over de verste rand spoelde, met daarachter de kalme, kobaltblauwe zee. Ze gingen, beschermt tegen de ondergaande zon, naast elkaar aan een tafel zitten waar Lock, met zijn ellebogen op zijn knieën naar het zwembad bleef staren en zich afvroeg of er iets bestond dat de locatie nog rustieker zou kunnen maken. Hij was benieuwd of Malin er plezier aan beleefde.

Malin trok een pakje sigaretten uit het borstzakje van zijn overhemd, haalde er een uit en stak die op. Nu sprak hij Russisch. 'Richard, ik maak me hier zorgen over. Tourna is een beetje gek. Ik denk dat Kesler gelijk heeft – hij doet dit niet om ons wat geld af te troggelen.'

'Tourna is geschift. We hadden nooit...'

'Laat me uitspreken.' Malin wachtte even. Lock wendde zijn blik af van het water en keek hem aan om aan te geven dat hij bereid was te luisteren. 'Kesler heeft me een dag of twee geleden opgebeld. Dat heeft me wat tijd gegeven om na te denken. Ik heb hem gevraagd persoonlijk hierheen te komen om met ons te overleggen. Ik heb hem gevraagd, zoals ik nu ook aan jou vraag, om hier bijzondere aandacht aan te besteden, zodat het niet escaleert. Ik wil dat wij erachter komen wat Tourna weet. En ik wil alles over Tourna weten. Dat is jouw verantwoordelijkheid. Ik wil dit niet schikken, omdat ik er niet op vertrouw dat Tourna



zich daaraan zal houden.’ Opnieuw zweeg hij even en hij nam een flinke trek van zijn sigaret. ‘Hoe zeker weet jij dat we ons van alle kanten hebben ingedekt?’

‘Heel zeker.’ Locks adem stokte. ‘Er is geen enkele aantoonbare connectie met jou.’

‘Controleer het netwerk op zwakke plekken. Binnenkort zitten ze erbovenop. Als er zwakke plekken zijn, laat me dat dan weten.’

‘Ik zou niet weten waar die zouden moeten zitten.’

‘Kijk toch maar. Wie denk je dat bewust of onbewust zijn mond voorbij zou kunnen praten? Daar zullen ze naar op zoek gaan.’

‘Begrepen.’

‘De kans bestaat nog steeds dat het overwaait. Maar werk intussen samen met Kesler. En zet je beste beentje voor.’

Lock keek Malin zo lang mogelijk recht in zijn ogen, knikte toen en wendde zijn hoofd af.

‘Richard, ik heb je altijd goed betaald om je op dit moment voor te bereiden. Stel me niet teleur.’

Toen ze in de schemering terugliepen naar het huis, floepte de veiligheidsverlichting aan, werden het huis en de bomen verlicht en hulde daarbuiten alles zich in duisternis.

Lock was even na tien en die avond terug in Monaco. Oksana was niet in haar kamer in het Metropole Hotel. Toen hij haar opbelde werd er niet opgenomen.

Hij nam een douche, draaide de warmwaterkraan helemaal open en vervolgens de koude en dacht na. Hij vroeg zich af waarom Kesler niet eerst naar hem toe was gekomen, maar zich rechtstreeks tot Malin had gewend. Hij dacht aan wat Malin tegen hem had gezegd, hetgeen zowel een oppepper als een dreigement inhield. En vervolgens dacht hij over wat hem nu te doen stond en hoezeer hij daar tegen opzag. Hij wist dat het probleem niet zat in de aard van de leugen, maar in het eenvoudige feit dat het een leugen was. Als iemand er goed genoeg naar keek (al zouden ze er dan wel heel grondig naar moeten zoeken) dan zouden ze ontdekken dat hij, Richard Lock, de rijkste buitenlandse investeerder in Rusland en de eigenaar van een gigantisch particulier energieconcern was. En hij had geen enkel plausibel antwoord op de vraag hoe hij het zo ver had weten te schoppen.